

This question paper contains 3 printed pages]

LA—84—2024

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2024

PHILOSOPHY

Paper-X

(History of Indian Philosophy)

(Saturday, 20-04-2024)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

Note :— (i) Attempt *all* questions

(ii) *All* questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write the historical background of Indian Philosophy.

भारतीय तत्त्वज्ञानाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of Dravya in Jain Darshan.

जैन दर्शनातील द्रव्य संकल्पना स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

LA—84—2024

2. "Pratyaksha is only source of knowledge." Explain in the context of Charvaka.

"प्रत्यक्ष हे ज्ञानाचे एकमेव प्रमाण आहे." चार्वाकाच्या संदर्भात स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the concept of Nirvana in Bauddha Darshan.

बौद्ध दर्शनातील निर्वाण संकल्पना स्पष्ट करा.

3. Explain various characteristics of Indian Philosophy.

भारतीय तत्त्वज्ञानाची विविध वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write in detail about Anekantvad in Jain Darshan.

जैन दर्शनातील अनेकांतवाद सविस्तर लिहा.

4. Explain Ethical Hedonism in Charvaka Darshan.

चार्वाक दर्शनातील नैतिक सुखवाद स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Critically examine Astang Marg theory in Bauddha Darshan.

बौद्ध दर्शनातील अष्टांग मार्ग सिद्धांताचे चिकित्सक परीक्षण करा.

5. Write notes on any *two* of the following :

- (i) Six systems of Indian Philosophy
- (ii) Dehatmavad of Charvaka
- (iii) Ratnatrayi of the Jain
- (iv) Four Noble Truths.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा :

- (i) भारतीय तत्त्वज्ञानाची सहा दर्शने
- (ii) चार्वाकांचा देहात्मवाद
- (iii) जैनांची रत्नत्रयी
- (iv) चार आर्यसत्य.